

Jaroslav Čejka

Jak jsem přežil vlastní pohřeb

Třicet povídek o životě, lásce,
zklamání a odpouštění

Epilog starých lásek

*Když z křivdy se stává zvyk,
dostává život smyk.*

*Odpouštět není chyba,
i když nás smrt už líbá
na rozpraskaná ústa.*

*Budoucnost nebude pustá.
Jen nenávist musí ustat.*

*Vždyť láska se pořád vrací
podobně jak tažní ptáci.
A každá rána srůstá.*

Jak jsem přežil vlastní pohřeb

Autostory

Autobiograf

Zdravím vás, čtenáři! Máte úsměv na tváři? To je dobře. Ale jestli si myslíte, že vás čeká nějaký to autokino americkýho střihu, ve kterým zaparkujete, koupíte si pití, popcorn a když se na plátně objeví pár holyvúdskejch hvězd, začnete vobírat nějakou potetovanou, všude vyholenou a nejspíš i zhulenou krasavici, kterou jste si přivezli s sebou, musím vás zklamat. Můj autobiograf je o něčem jiným.

Ptáte se o čem? Skoro se vám to stydím říct. Pro diváky do patnácti let je to nevhodný, pro Husákovy děti to bude už dávno okoukaný a pro bůmry, humry a iksky neuvěřitelně trapný. Nakonec si z toho bude kdejakej jůtůber utahovat. Ale co nadělám. Děťma nezatopím, jak se kdysi dávno říkávalo, takže už radši přestanu chodit kolem horký kaše a vy se připravte na to, že občas bude dost hustá!

Narodil jsem se totiž už za druhý světový války, o níž si mnohý z vás myslel, že ji rozpoutal Putler, kterému nakonec museli přistříhnout knírek Američani, co nejen že osvobodili Paříž, Berlín a Vídeň, ale taky Plzeň a pozdějc i celej zbytek českých zemí, jak vám to nedávno vy-

světlila paní Nerudová, europoslankyně a druhá v posledních prezidentskejších volbách hned za tím vítězným fešákem, co se kdysi dávno osvědčil jako dvojitej agent komunistický rozvědky s IQ 107. Teda asi o celou stovku vyšším, než měl nejslavnější agent všech dob Džejsms Bond.

Já samozřejmě nevím, jak jste na tom vy, ale já si u tý bejvalý rektorky Masarykovy univerzity v Brně nejsem vůbec jistej, jestli vona nemá něco společnýho s českým básníkem Janem Nerudou, co napsal Písně kosmický, anebo s čilským Pablem Nerudou, kterej svýho času dostal Nobelovku za knihu Až procitne dřevorubec. Já u ní totiž pozoruju jistej literární talent. Hlavně výraznej sklon k pohádkám a pověstem. Což by sice odkazovalo spíš k Boženě Němcové nebo Aloisovi Jiráskovi, ale to není nic proti ničemu, protože v nejtěžších dobách českýho národa se jeho nejlepší synové a dcery vždycky pevně semknuli, aby společně čelili nepřízní osudu. Ať už to bylo na Vítkově, na Bílý Hoře, na květnovejch barikádách, v srpnovějch ulicích či na listopadový Národní třídě a Letný, kde všude tekla krev či zněly slova vzletný.

Ale o tom až potom. Já tady nebudu rozbíjet atom. To za mě naštěstí už udělali jiný, ve vědě nebo politice činný. My už jen sklízíme

plody jejich práce, žijeme ve stresu či aspoň bez legrace.

Některejm lidem se zdávají pořád stejný sny. O práci, milenkách, kamarádech anebo úplně neznámejch lidech. To moje sny připomínaj spíš něco jako film na pokračování, biják, ve kterým hrajou desítky a stovky lidí, se kterejma jsem se v životě potkával a zase rozcházel, ale který se ke mně ve snech vracej. Smějou se, radujou a někdy zvracej.

Třeba takovej ředitel naší jedenáctiletky soudruh Rataj, kterej prej dělal tajemníka Slánskýmu, ale jen do tý doby, než Slánskej padnul pod kola dějin, který ho rozdrtily. Ale Rataj včas pochopil, která bije a při procesu svědčil proti svýmu někdejšímu chlebobárci. To ho nejen zachránilo, ale dokonce mu to vyneslo tu jeho šerifskou trafikku na gymplu, jak jsme i tenkrát říkali bejvalýmu Lakvardovu gymnáziu, ze kterýho už ovšem byla pouhá jedenáctiletka. Ten mě nedávno ve snu navštívil, aby se mi omluvil za svůj posudek, ve kterým mě označil za zpo-
vykanýho jedináčka z maloburžazní rodiny, kterej nenávidí socialismus i Sovětskej svaz, tu mírovou hráz, čímž zabránil mému přijetí na vysokou školu. Konkrétně na právnickou fakultu.

Nebo jinej dobrodinec chudejch kluků a holek, jevištní mistr Kolek ve Stavovském divadle, kterej, když jsem prkna, co znamenaj svět, kde jsem dva roky stavěl kulisy, opustil, poslal za mnou mýmu novému zaměstnavateli udání, že jsem se zúčastnil posrpnovějch protisovětskejch akcí a v divadle jsem sabotoval stavbu kulis pokrokovejch inscenací. Ten si přede mnou v jednom snu odehrávajícím se za sovětský perestrojky, kdy jsem ho co do politickýho postavení výrazně předstihnul, dokonce kleknul a prosil mě za vodpuštění: „*Nenič mě, soudruhu! Byl jsem pomýlenej normalizátory. Nevěděl jsem, co činím!*“ Dal jsem mu svoje rozhřešení, ale po čase jsme na sebe narazili v další snový scéně, tentokrát jak vystřižený z nějakýho surrealistickýho vobrazu. Bejvalej jevištní mistr mezitím konvertoval vod bolševizmu ke katolicizmu a dělal správce nějaký lukrativní nemovitosti restituovaný katolickou církví. Ztratil se mnou pár slov, udělal mi křížek na čelo a řekl: „*Bůh s tebou, synu!*“

Je dost možný, že mi to jeho požehnání pomohlo, protože v tý době jsem nemoh zavadit o práci. Ani jako sadovej dělník, ani jako sanitář v nemocnici. Starý struktury, který se držely svejch fleků jako drek košile, by po mně možná

i sáhly, jenže když v mý občance narazili na razítko mého posledního zaměstnavatele, pobledly a ztratily zájem. Ale krátce po tom snu jsem během jediný noci dostal dvě nabídky od slovenských podnikatelů, který nebyli tak blbý jako já, takže byli dávno za vodou.

Ale abyste si nemysleli, že se ve svejch snech potkávám jen s bejvalejma soudruhama a dnešními podnikatelama. To ani náhodou. V mejch snech se objevujou i různý umělci obojího pohlaví. Třeba jistej slavnej český herec, nedávno bohužel zesnulej, kdysi dávno na oslavách MDŽ na Pražském hradě, když před Valdštejnskej sál plnej pozvanejch žen předstoupila Alibaba a čtyřicet loupežníků, jak se tehdy přezdívalo předsedkyni Svazu žen a nejvejš postavenejm stranickejm představitelům, recitoval mý básně. A přednášel je fakt krásně, jenže nedlouho nato, když vypukla aféra s peticí Několik vět, potemněl náš malej český svět, takže na Mírovou slavnost v Benešově, kam byl objednanej, ho už nepustili. Tak ten se mi ve snu zjevil se svatozáří kolem hlavy a já padnul na kolena a prosil ho za vodpuštění všech křivd, kterejch se na něm dopustili jiný.

Jindy se mi zas na vrcholu své slávy zjevil ve snu Václav Havel a já si připadal jak nevěřící Šavel, protože bych bejval nikdy nevěřil, že můj oblíbenej dramatik ze šedesátejch let, jehož každou hru jsem Na Zámbradlí viděl nejmíň třikrát a kterej ve svém Dálkovým výslechu, co s ním vedl pan Hvížd'ala, tvrdil, že mu ani náhodou nejde o navrácení rodinýho majetku, protože ten už je dávno majetkem všeho lidu, natožpak o nějakou likvidaci socialismu, mi bude koncem osmdesátejch let chválit mý knihy, a když nás pozdějc zbaví ty normalizační tíhy, přes noc zapomene na moc bezmocnejch.

V nejednom snu se mi zjevila i Jindřiška Smetanová, co byla narozená přesně o dvacet let dřív než já a která mi na túrách i v kuchyni Domova spisovatelů v Horním Smokovci vyprávěla, jak ji estébáci zadržovali, když jako svačínářka nakupovala svačiny pro zedníky na stavbě, i jak ji pak navštívil pán, který jí coby disidentce přivezl z ciziny peníze, ale když chtěla vědět od koho ty prachy jsou, tak si je zase odnesl, protože pomoc vod anonymních dobrodinců na rozdíl od Ludvíka Vaculíka odmítla. Ano, od stejného Ludvíka, kterej se nechal fotografovat na hřbitově nahej i se svou přítelkyní, načež mu ty fotky při prohlídce jeho bytu estébáci zabavili a zneu-

žili je k otištění v časopisu Signál, ze kterého je pak ve svém novinovém stánku vystřihoval Karol Sidon, za což ho vyhodili z Poštovní novinové služby, aby nakonec odešel do emigrace, ze který se vrátil domů až po vítězným listopadu a stal se naším zemským rabínem.

Ach ty můj sny, co mě navracej do let mého mládí, kdy jsem dělal kulisáka s Říšou Tesaříkem a jeho bráchou, s malíři Láďou Křížem a Vinckem Kudrnkou a po představení se pak toulal po pražskejch hospodách, vinárnách či barech s básníky Ivanem Wernischem, Jiřím V. Svobodou a Andrejem Stankovičem či prozaiky Petrem Chudožilovem, Jiřím Plačkem a jinejma!

Ptáte se, kde a kdy bude mejm věčnejm snům konec? No přece v říčce Mohelce, kam vysypou můj popel, až mi na cestu zazvoní kravskej zvonec. A proč zrovna ten?

Protože jsem byl vůl, takže z mejch kdysi roztaženejch křídel mi zbejvává už jenom má otlučená hůl.